

עניני יום טוב ושבועות - שיעור 154

I. Removal of wax from candle holders on יום טוב to put new candles in the holders

שרי בסכין שהוא כלי שמלאכתו להתיר וגם ע"י כלי שמלאכתו לאיסור מותר דהרי לצורך גופו ומקומו שרי וזה נקרא טלטול מן הצד לצורך דבר המותר ורק בעץ אסור דמוקצה מחמת גופו הוא וצ"ע אם בכלי שמלאכתו לאיסור מותר לכתחלה ואם כן אין צריך ליקח דוקא סכין ואפילו במברג (screwdriver) מותר (שו"ת באר משה ח - ק"ל) ועיין במ"ב (ש"ח - סק"ז) דדוקא בשאין לו כלי היתר לתשמיש זה דאל"ה אין לו להשתמש בכלי זה וכ"כ השו"ת שבט הלוי (ח - קכ"ה) וע"ע בקצות השלחן (ק"ח - סק"ד) שלצורך גופו ומקומו מותר לכתחלה. ויש שחששו לאיסור ממחק ותיקון מנא כמו שנתבאר בסימן (ש"ט - ג) בבה"ל (ד"ה "שעל הקלף") ורובו אינם חוששים לזה משום שדרכו בכך ועיין באג"מ (ד - מ - חות ט) "דאם הוא דבר המצוי אין זה ענין קלקול ותיקון"

II. Removal of disposable candle holders

לכאורה הם נחשבים בסיס מבין השמשות של ערב שבת אבל יש אומרים מיגו דספק יום שעבר אין אומרים מיגו דאיתקצאי (עיין בשש"כ כ"ז - הערה ז) אמנם יש שעה בהכוס נייר ודינו כמוקצה אבל לכאורה דינו כשעה הסותם בשפופרת ויכול לסלקו בטלטול מן הצד כנ"ל ועוד הגרע"א (סוף סימן ת"ק על זכרי הט"ז) כתב דטלטול מוקצה לצורך אוכל נפש מותר אמנם בספר הלכות המועדים (ז - הערה 10) כתב דהדלקת נרות יו"ט במקום שדולק אור חשמל אין חשוב אור הנחוץ כאוכל נפש אלא הדלקה לכבוד לבד וכ"כ הפמ"ג (ח"א - סימן תק"ט - סקט"ו) ובשש"כ (כ"א - הערה ו) כתב דמותר לטלטל מוקצה להנאת חימום או להנאת לבישה ולא דוקא אוכל נפש (בשם הגרש"ז)

III. מוצאי שבת Using the same wick

אם מותר להדליק אחר השבת פתילות הנרות דאתמול עיין במ"ב (תק"א - סקל"ד) דהוא דומה למאי דקי"ל דביצה שנולדה בשבת אסורה ביו"ט שלאחריה משום הכנה וזה דעת בעל התרומות והתה"ד והטור וכן פסק הט"ז (סק"ז) והיש"ש והנה סתם הרמ"א כדעת המקילין דרבו המתירין מ"מ טוב להכין מבעוד יום פתילות חדשות שיהיו ליום טוב ואם לא הכין עכ"פ להדליק הנרות מצד השני אבל עיין בערוך השלחן (סוף סעיף ט"ז) דכתב דפתילות שלנו אין חילוק בין נדלקו ובין נדלק וכבו ולכן אצלינו פשיטא שמותר ולא כהמ"ב הנ"ל

IV. Using floating wicks

יש אומרים שאסור להכניס הפתילות צפות העשוין לשימוש חד פעמי בפקק שהרי זה תיקון מנא (הלכות המועדים י"ג - י"ח) ולא דמי לכוס של פרקים ומטה של פרקים דאם דרכה להיות רפויה מותר לכתחלה ודומה לנתינת מוכין בתחלה בכסת (ש"ט - ח) דיש חיוב חטאת או לענין רצועה חדשה במנעל ישן דאסור להכניסה בשבת (ש"ז - סק"ח) וה"ה בנידן דידן דאסור משום שאין שום תשמיש בהחפץ קודם חיבורו משא"כ במטה של פרקים וכוס של פרקים שיש תשמיש ע"י הדחק ויש מתירים פתיל צף שעשוי לשימוש חד פעמי ומ"מ לכתחלה נכון להכינו מעיו"ט או בנידן דידן מערב שבת ועיין בשו"ת ציץ אליעזר (ט"ו - יז) ושו"ת מנחת יצחק (ח - כ"ז) אודות חיבור חלקי המזרק לזרוק לחולה בשבת

